

Муниципальное бюджетное общеобразовательное учреждение «Аллагинская средняя общеобразовательная школа»

РАССМОТРЕНО:

На заседании МО

Протокол № 1 от «29» 08 2016 г.

А.Е.Федорова (А.Е.Федорова)

СОГЛАСОВАНО:

заместитель директора
по УВР

Т.Н.Григорьева (Т.Н.Григорьева)
«30» августа 2016 г.

УТВЕРЖДЕНО:

директор школы
(Т.С.Иванова)

Т.С.Иванова 2016 г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА И КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧЕСКОЕ ПЛАНИРОВАНИЕ
ПО РОДНОМУ (ЯКУТСКОМУ) ЯЗЫКУ - и помет
НА 2016 - 2017 учебный год

Предмет: родной (якутский) язык БУКУБААР

Класс: 1

Учитель: Яковлева Светлана Николаевна

Количество часов в неделю: 5 часа

Количество часов по программе: 129 часов

Составлено в соответствии с программным требованием

	1 четверть	2 четверть	3 четверть	4 четверть
Всего часов по программе	40	38	30	29
Дано уроков фактически	40			
Не выполнено (указать причину)				

БЫБААРЫЫ СУРУК

Улэлиир бырагыраама Федеральной государственной уорэх стандардын ирдэбиллэригэр «Торообут тыл» уорэх биридимизтин суруннуур бырагырааматыгар (ааптардар : С.С.Семенова , Н.Н. Васильева ,Дь: Бичик ,2013) уонна «Букубаар» (ааптардар М.Е. Охлопкова,Д.К.Сивцева ,Дь:Бичик 2011) ологуран онобулунна.»Торообут тыл « уроога нэдиэлэгэ 5 чаас---сылга 129 чаас

Уерэх биридимизтин уерэтии тумугэ

Ытык ейдебуллэри инэрии тумугэ

Саха тылын оскуолаба уерэтии кэмигэр о5о маннык ытык ейдебуллэри инэриннэбинэ, тереебут тыла сайдарыгар бэриниилээх, эпипиэтинэстээх буоларыгар, бэйэтин кыабын толору тубанарыгар эрэниэххэ сеп.

Тереебут тыл — омугу сомоболуур тыл буоларын ейдуур.

Тереебут тыл терут айылгыта, уйэлээх угэбэ, этигэн кэрэтэ норуот тылынан уус-уран айымньытыгар уонна уус-уран литератураба сенмутун билэр.

Тереебут тылын сайыннарар, кэлэр келуенэбэ тириэрдэр ытык иэстээбин, ийэ тыл уйэлэргэ чел туруктаах буоларыгар тус оруоллаабын ейдуур. Тереебут тыл иитиллэр, уерэнэр, айар-сайдар тыл буоларын итэбэйэр. Тереебут тыл элбэх омук алтыбан бииргэ олорор кэмигэр, икки (элбэх) тылланы усуллубуйатыгар хас биирдии кибиттэн харыстабыллаах сыбыаны эрэйэрин ейдуур.

УЕРЭХ САТАБЫЛЛАРЫН САЙЫННАРЫЫ ТУМУГЭ

Бэйэни салайынар-дьабанар сатабыл.

Тылын сайыннарар сыалы-соругу таба туруорунар, сатаан былаанныыр, туох ханнык тумуккэ кэлиэхтээбин быба холоон билэр. Тугу билэрин-билбэтин, тугу ситэри уерэтиэхтээбин арааран ейдуур. Сылга бииртэн итэбэбэ суох тереебут тылга аналлаах бырайыактарга кыттан (тус бырайыага, коллективнай бырайыак) улэлиир.

«Тылы сэрэйэр» дьобуру сайыннарыы. Бэйэтин саабыгар сеп тубэбэр тиэкискэ уерэппит матырыйаалын сунньунэн тыл литературнай нуормата санарар эбэтэр суруйар киби тылыгар тебе сепке эбэтэр сыба туттулларын тута «сэрэйэн» билэр, итэбэбин, албабын быбаарар, кеннерер, бэйэтин тылыгар-ебугэр тыл нуорматын ирдэбилин тутубарга дьулубар.

Бэйэ сангатын сайыннарар бабаны уескэтии. Тереебут тылын барба баайын сыаналыыр, тыл кэрэтигэр умсугуйар, этигэн тыл куубун, кыабын толору тубанарга, тылын-ебун бэйэтэ сатаан чочуйан, тупсаран, санаатын сибилии этэргэ, кэпсииргэ дьулубар.

Хонтуруолланыы. Бэйэ санатын еруу кэтэнэр, керунэр, албаба суох санарарга, санаатын ыпсаран, хомобойдук этэргэ кыбаллар.

Билэр-керер сатабыл. Уерэнэр сатабыл.

Улэ сыалын-соругун таба туруоруу. Тереебут тылын уерэтэригэр сыал-сорук туруорунан кедьуустээхтик улэлиир.

Билиини-керууну кэнэтэр араас матырыйаалы туаныы. Сахалыы уерэх, наука литературатыттан (тылдыттартан, ыйынньыктартан, энциклопедиялартан, араас кинигэттэн) тубааннаах информацияны, билиини дебеннук булар, бэлиэтэнэр, тумэр, ситимниир араас ньыманы табыгастаахтык тубанар. Сахалыы тахсар обобо аналлаах ереспуубулукэ, улус, оскуола хабыаттарын, сурунаалларын («Кэскил», «Чуораанчык», о.д.а.) тибигин быспакка аабар, араадыйанан, тэлэбиисэринэн сахалыы биэриилэри сэргээн истэр-керер, уерэтэр, чинчийэр, айар улэтигэр кедьуустээхтик тубанар. Сахалыы уерэди сайыннарар интэриниэт-сайттаран бэйэтин саабыгар септеех тубалаах

информацияны булан, сатаан наардаан туѳанар; тизкиѳи сахалыы шрибинэн бэйэтэ бэчээттиир; интэриниэт ненуе сахалыы ытыллар араас тэрээѳиннэ тереебут тыл литературнай нуорматын тутуѳан, кехтеехтук кыттар.

Билиини сааѳылааѳын (структурирование знаний). Сана билии ыларга баар билиитигэр тирэѳирэр. Атын биридимиеттэргэ ылбыт билиитин сатаан ситимниир (интеграция знаний).

Тобулук ейу сайыннарар уеруйэхтэр. Тереебут тыл оскуолаѳа обону сайыннарар уерэх тутаах салааларыттан (биридимиеттэриттэн) биридэстэрэ. Онон уерэнээччи саха тылын уерэтэр кэмигэр уерэнэргэ терут буолар ей улэтин сурун уеруйэхтэрин баѳылыыр.

Саха тылын лингвистическэй матырыйаалыгар тирэѳирэн, ей улэтин араас дѳайыѳыларын кэбэѳэстик толорор: тэннээѳин (сравнение), ырытыы (анализ), холбообун (синтез), тумуктээѳин (обобщение), ханыѳлатан сааѳылааѳын, майгыннатыы (аналогия), сааѳылаан ситимнээѳин. Итини сэргэ араас тойоннуур ньыманы (индукция, дедукция) табыгастаахтык туѳанан дьону итэѳэтэр, ылыннарар курдук санаатын сааѳылаан этэр уеруйэѳэ сайдар.

Рефлексия. Сыалы-соругу ситиѳэр ньымаларын уонна усулуобуйаларын теѳе сепке талбытын сыаналыыр, холоноор. Улэ тумугун дьон интэриэѳин, болѳомтотун тардар курдук сахалыы кэпсииргэ дьулуѳар.

Бэлиэни-символы туѳанар уеруйэхтэр. Дорѳоон (буукуба), тыл, этии чилиэннэрин, тизкис анал бэлиэлэрин сатаан туѳанар. Анал бэлиэлэринэн тыл, этии, тизкис моделин онорор. Бэриллитбит модельга тирэѳирэн, тылы, этиини толкуйдуур, тизкиѳи айар. Этиини, тизкиѳи кеннереге анал корректорскай бэлиэлэри сатаан туѳанар. Лингвистическэй билиини араас таблица, исхиэмэ, модель, диаграмма кеметунэн кердерер. Таблицанан, исхиэмэнэн, моделинан, диаграмманан кердеруллабут лингвистическэй билиини ейдуур уонна кэпсиир.

Бодоруѳар сатабыл.

Бииргэ улэлиир уеруйэх. Дьону кытта бииргэ алтыѳан уерэнэр, улэлиир араас ньыманы баѳылыыр (пааранан, белеѳунэн, хамаанданан, о.д.а). Саастыѳлаахтарын, улахан дьону кытта айымныѳлаах алтыѳыы туругар кэбэѳэстик киирэр (продуктивное взаимодействие), биир сыаллаах-соруктаах дьонун кытта таѳаарыѳлаахтык, кедьуустээхтик улэлиир уеруйэхтэнэр (продуктивное сотрудничество).

Кэпсэтэр уеруйэх. Кэпсэтии уратыларын ейдуур, табан кэпсэтэр. Кэпсэтэр киѳитин убаастыыр, сэнээрэр, санаатын болѳойон истэр, ылынар. Кэпсэтэригэр дьон болѳомтотун тардар, сэргэхситэр, сонурѳатар, кеѳулуур сатабылы табан туѳанарга дьулуѳар. Кэпсэтэр кэмнэ бэйэ кербутун, истибитин, аахпытын сиѳилии сэѳэргиир. Дьон ейдеспет, тыл тылга киирсибэт буолар теруеттэрин септеехтук сыаналыыр, сатаан ырытар, ейдеѳуу суолун тобуларга баѳалаах.

Кэпсэтии сизэрин тутуѳар уеруйэх. Дьону кытта алтыѳыыга кэпсэтии сизэрин тутуѳар, туттан-хаптан бодоруѳуу ньымаларын тоѳоостоохтук туттар. Сахалыы дорооболоѳор, билсиѳэр, быраѳаайдаѳар, кердеѳер, бырастыы гыннарар, буойар, телепуенунэн кэпсэтэр, о.д.а. угэстэри инэриммит, куннээѳи олоѳор еруу туттар.

ТУСТААХ УЕРЭХ БИРИДИМИЭТИН УЕРЭТИИ ТУМУГЭ

Саха тылын литературнай нуорматын (орфоэпическэй, лексическэй, грамматическай) тутуѳар. Дорѳоону, буукубаны, тыл суѳуеѳун, сана чааѳын, этии чилиэнин, судургу этиини булар, быѳаарар, наардыыр.

Сахалыы таѳа суруйуу, сурук бэлиэтин быраабылаларын тутуѳар.

Тизкис ейдебулун, бэлиэтин билэр (тиэмэтэ, сурун санаата, аата, эпиграф, тутула, этиилэрин ситимэ).

Саныйр санаатын сааѳылаан, дьонно ейденумтуетук, тийимтиэтик этэр, тизкис тутулун тутуѳан суруйары сатыыр.

Тизкис тииптэрин сэѳэргээѳин, ойуулааѳын, тойоннообун диэн араарар.

Монолог (сэѳэргиир, ойуулуур, тойоннуур) уонна диалог (кэпсэтии, санаа уллэстии, ыйыталаѳыы, о.д.а.) арааѳын сатаан туѳанар. Бэйэ санаатын (тылынан, суругунан) сатаан хонтуруолланар, тизкиѳин ис хоѳоонун, тылын-еѳун сыаналанар, алѳастарын булар, чочуйар, тупсарар.

УЕРЭХ БИРИДИМИЭТИН ИС ХОБООНО

Начаалынай оскуолаба тереебут тылы уерэтии — уопсай уерэхтээбин систиэмэтигэр саха тылын уерэтэр биридимиэт быстыспат сордото, «Филология» уерэх уобалаһыгар терут буолар сурун куурус. Онон уерэтии сыала-соруга, тутула, ис хобооно уонна тумук ирдэбилэ урдуку кылаастарга тереебут тылы сэргэ атын филологическай биридимиэттэри уерэтии кытта алтыһыннаран-ситимнээн торумнанар.

Тереебут тылы начаалынай оскуолаба уерэтии маннайгы кылааска «Бодоруҕуу култуурата» диэн сана киирэр салааттан сабаланар, ол кэнниттэн «Грамотаба уерэтии» диэн угэс буолбут аабарга уонна суруйарга уерэтэр салаа «Аабарга уонна суруйарга уерэнэбит» сана аатынан уерэтиллэр. Бу кэмнэ уерэх былааныгар тереебут тыл уонна литературнай аабыы чаастара бииргэ бэриллэллэр. «Аадарга уонна суруйарга уерэнэбит» салаа кэнниттэн биирдэ тереебут тыл уонна литературнай аабыы биридимиэттэрэ тус-тусна уерэтиллэллэр. Ити кэмтэн ыла начаалынай оскуолаба тереебут тыл биридимиэтин сурун ис хобоонун тибикиктээхтик уерэтии сабаланар.

Тереебут тылы начаалынай оскуолаба уерэтии ис хобоонун сурун хайысхалара уерэтии тумук ирдэбилин уонна сыалын-соругун ситиһэргэ аналлаах тутуу научнай балаһыанньалартан таныллар. Ити ирдэбилгэ олобуран, тереебут тылы уерэтии ис хобоонугар маннык сурун научнай хайысхалар киирэллэр:

- 1) Бодоруҕуу култуурата.
- 2) Сана керунэ: истин, санарыы, аабыы, суруйуу.
- 3) Тыл уерэбин тутуу салааларын туһунан уопсай ейдебулэ: фонетика, лексика, морфология, синтаксис.
- 4) Сурук-бичик култуурата: таба суруйуу уонна сурук бэлиэтэ.
- 5) Ситимнээх сананы сайыннарыы (тиэкис туһунан сурун ейдебул).

Сурун хайысхаларга киирбит тиэмэлэр ис хобоонноро начаалынай оскуола уерэнээччитин сааһын уратытын, ейун-санаатын кыаһын, билэр-керер дьобурун учуоттаан таныллыахтаахтар.

БОДОРУҔУУ КУЛТУУРАТА

Дьону кытта бодоруҕуу араас керунгэ: кэпсэтии, сэрбэргэбии, субэлэбии, сепсебуу. Тылы бодоруҕуу сурун ньыматын быһыытын арыыйы: бодоруҕууга сана (вербальные средства общения) уонна туттуу-хаптыы (невербальные средства общения) суолтата. Санарыы уонна истии култууратын, кэпсэтии сизэрин тутууу.

САНА КЕРУНЭ: ИСТИИ, САН'АРЫЫ, ААБЫЫ, СУРУЙУУ

Истии. Дьону кытта бодоруҕууга (кэпсэтии) истии култууратын тутууу. Кэпсэтии сыалын-соругун, дьон этэр санаатын, кэпсэтии ис хобоонун ейдеебун. Сахалыы араас тиэкиби истии, сурун ис хобоонун, болбойуллуохтаах тугэннэрин истэн сибилии ылыныы, истибикикэ олобуран тус санааны уeskэтии. Истибиттэн туһааннаабы, суолталаабы сурунуу, анал бэлиэлэри туһанан, ис хобоонун, тутулун исхиэмэнэн кердеруу.

Ааһыы. Сахалыы араас тиэкиби сахалыы сана интонациятын, терут дорбоон этиллиитин тутууан, тэтимнээхтик аабыы. Тиэкиби туох сыаллаах-соруктаах аабартан керен, аабыы араас керунун сатаан туһаныы (уерэтэр аабыы, билсир аабыы, соруудахтаах аабыы, о.д.а.). Аабыы кэмигэр тиэкис сурун санаатын ейдеебун, наадалаах, туһалаах информацияны араарыы. Аахпыт тиэкис сурун ис хобоонугар тус сыанабылы (сыһыаны) сатаан этии. Тиэкистэн синонимы, сомоһо домоһу, туелбэ тылы, ойуулуур-дьуһуннуур ньыманы туттуу бастын-холобурун булуу, анаан болбойуу, аахпыт кэпсиргэ туһаныы. Аабыллар тиэкистэн билбэт, ейдеебет сана тыллары тылдыттан булуу. Ааптар санаатын, иэйиитин биэрэригэр тиэкис тутулун, этии арааһын хайдах туһаммытын быһаарыы. Аабыыга тиэкис интонациятын, туонун сурун санааба сеп түбэһиннэрэн таба тайаныы.

Санарыы (дорбоонноох сана). Кэпсэтии сизэрин, санарыы култууратын тутууу. Дьону кытта табан кэпсэтии. Кэпсэтиини тоһоостоохтук кебулээбин, сабалааһын, салбааһын, тумуктээбин. Саныыр санааны толору, сибилии тириэрдэр инниттэн кэпсэтии сыалыгар-соругар, ис хобоонугар сеп түбэһэр сахалыы тылы-ебу, ойуулуур-дьуһуннуур ньымалары таба туһаныы. Санарыы кэмигэр туттуу-хаптыы

бэлиэтин (невербальное общение) тобоостоохтук туттуу. Сана тиибин араабын (ойуулаабын, сэбэргээбин, тойоннообун) туттан тыл этии. Кэпсэтии, тыл этии тугэниттэн дорбоону кууьурдэн-сымнатан, урдэтэн-намтатан, уьатан, куолас толбонун, эгэлгэтин туьанан истээччигэ тус сыьыаны, иэиини тириэрдии. Этэр санааны сааьылаары эбэтэр тустаах ейдебулу истээччигэ тобоболоон тиэрдээри тобоостоох миэстэбэ анал тохтобуллары (паузаны) сатаан туьаныы.

Тугэниттэн керен, санарыы тэтимин сепке талыы. Суруйуу (суругунан сана). Сурук-бичик култууратын тутуьуу. Тупсабай буочарынан ыраастык суруйуу. Тиэкиьи устуу, истэн суруйуу. Саныыр санааны суругунан сибилии тириэрдии. Аахпыттан суруйуу. Дьиз кэргэн, чугас добор, таптыыр дьарык, айылба, кыыллар тустарынан, ону таьынан аахпыт айымныы, хартыына, киинэ ис хобоонун, экскурсияба, быыстапкаба сырыытын туьунан тэттик тиэкистэри суруйуу (ейтен суруйуу). Суругунан улэбэ сомобо домобу, синоним тыллары, онтон да атын сахалыы ойуулуур-дьуьуннуур ньымалары туттуу. Тиэкис тутулун, сахалыы таба суруйуу, сурук бэлиэтин быраабылатын тутуьуу.

ТЫЛ УЕРЭБЭ

Тереебут тылбыт — саха тыла. Тереебут тыл киьи олобор суолтата. Дорбоон уонна таба санарыы. Сана дорбоонун ейдебулун, сахалыы дорбоон араабын билии. Тереебут тылын дорбооннорун, ордук чуолаан сахалыы ураты дорбооннору (уьун-кылгас аьабас уонна хобуласпыт, сэргэстэспит, маарыннабар бутэй дорбооннору, дифтоннары, к, нь, мурун), дорбооннору) арааран истии, чуолкайдык, таба санарыы нуорматын тутуьуу. Саха тылыгар кирии тыллары уксун сахатытан, аьабас дорбооннор дьуорэлэьиилэрин сокуонун тутуьан санарыы. Тылы дорбоонун састаабынан ырытыы.

Лексика. Норуот тылын туьунан уопсай ейдебулу, терут уонна кирии тыл уратыларын билии. Литературнай тыл суолтатын билии, нуорматын тутуьуу. Тыл лексическэй суолтатын быьаарыы. Хомуур суолталаах, туелбэ тыл, биир уонна элбэх суолталаах тыллар, кеспут суолталаах тыллар, омоним, антоним, синоним (харыс тыллар, сомобо тыллар, метафоралар) ейдебуллэрин билии, тиэкистэн булуу, санарар санаба сепке туттуу. Быьаарыылаах тылдыт араабын сатаан туьаныы, тыл суолтатын тылдыттан булан быьаарыы.

Графика. Сурук сайдыытын бэлиэ тугэннэрин билсии, киьи олобор суолтатын ейдееьун. Сахалыы сурук-бичик сайдыытын историятын билии. Дорбоон буукубаларын билии, таба ааттаабын. Буукубалары суруллар ньымаларынан холбоон, ыраастык, тэтимнээхтик илиинэн суруйуу. Сурукка туттуллар атын бэлиэлэри, ейдебуллэри (абзац, тылы кеьеруу бэлиэтэ, тыл икки арда (пробел)) сепке туттуу. Сахалыы алпаабыт бэрээдэгин билии. Араас тылдытынан, ыйынныгынан, каталогунан улэлииргэ алпаабыты сепке туьаныы. Компьютерга сахалыы шрибинэн тиэкиьи бэчээттээьин.

Морфология. Тыл састааба диэн ейдебулу, тыл уларыыр уонна уескуур ньыматын билии. Сана чаабын туьунан уопсай ейдебулу билии. Сана чаастарын белебэ: ааттар (аат тыл, дабаабын аат, ахсаан аат, солбуйар аат), туохтуурдар (аат туохтуур, сыьыат туохтуур, тус туохтуур), сыьыат, кеме сана чаастара. Тылы састаабынан ырытыы (тыл олобо, сыьыарыыта). Тыллары сурун бэлиэлэринэн (грамматическай халыыптарынан) белехтееьун, ырытыы. Санарар санаба тыл литературнай нуорматын тутуьуу.

Синтаксис. Этии уонна тыл ситимэ уратыларын, этии араабын (сэбэн, ыйытыы, кууьурдуу) билии. Тэнийбит уонна тэнийбэтэх этии, судургу уонна холбуу этии, сирэй сана, ойобос сана, диалог, туьулуу ейдебуллэрин билии, этиигэ, тиэкискэ арааран булуу, бэйэ этиитин толкуйдаабын. Этиини таба интонациялаан аабыы, сурукка сана дэгэтин сурук бэлиэтинэн араарыы. Этии чилиэнинэн ырытыы.

СУРУК-БИЧИК КУЛТУУРАТА

Таба суруйуу. Таба суруйуу сурук-бичик култуурата буоларын ейдееьун. Уьун аьабас дорбооннору, дифтону, хобуласпыт, сэргэстэспит, маарыннабар бутэй дорбооннору, саха тылыгар кирии дорбооннору таба суруйуу. Сахалыы араастык этиллэр тыллар таба суруйуулара тыл терут сокуоннарыттан тахсалларын, норуокка уеруйэх, угэс буолбут нуормаларыгар олоьуралларын ейдееьун, харыстабыллаахтык сыьыаннабыы. Киэнник, элбэхтик туттуллар эбэтэр сахалыы этэргэ табыгастаах кирии тыллары сахатытан суруйуу; тылбаастанар эбэтэр

саха тылынан бэриллэр кыахтаах нуучча тылларын сахалыы солбугунан биэри; олохторо нууччалыы суруллар киири тыллар сыһыарыыларын таба суруйуу.

Сурук бэлиэтэ. Сурук бэлиэтэ — тыл култууратын сорҕото буоларын, кыһи этэр санаатын чуолкайдьырга, суругу-бичиги тупсарарга биллэр-кестер туһалааһын, тиэкис ыһыллыбатын, биир сомоһо, сибээстээх буоларын хааччыйарын ейдееһун. Сахалыы этиигэ сурук бэлиэтин арааһын сатабыллаахтык туттуу.

СИТИМНЭЭХ САН'АНЫ САЙЫННАРЫЫ

Туох сыаллаах-соруктаах санарарын, суруйарын чуолкай ейдее (тиэмэ, сурун санаа), дьон ейугэр-санаатыгар тийимтиэтик санаатын сааһылаан, араас тиэкистэри холкутук санарар, суруйар (истэн суруйуу, ейтен суруйуу, о.д.а.) уеруйэһи сайыннарыы. Тиэкис сурун санаатыгар олобуран, тиэкиһи таба ааттааһын. Тиэкис тиибиттэн керен (сэьэргээһин, ойуулааһын, тойоннообун), тиэкис тутулун тутуһуу (киириитэ, сурун чааһа, тумугэ), былаанын оноруу (кылгас, тэнийбит), кэрчик тиэмэлэргэ бытарытыы. Тыл туттуллар уратытын, дэгэтин учуоттаан, сахалыы тутуллаах этиилэри (логичность речи), ойуулуур-дьуһуннуур ньымалары, тыл баайын (богатство речи) сепке туттуу (уместность речи).

ТЕМАТИЧЕСКАЙ БЫЛААН

I кылаас (128чаас)

№	Ытык ейдебуллэр	Уруок тиэмэтэ	Тыл уерэбин тиэмэлэрин уерэтии сурун ис хобооно	Уерэнээччи улэтин сурун керуннэрэ	был.ку нэ	быт. кунэ
I-II чиеппэр (78 чаас)						
Бодоруьарга уерэнэбит (тереебут тыл, бодоруьуу култуурата)						
1	Ийэ дойду, тереебут дойду, тереебут сир. Ийэ тыл норуот баайа, улуу нэыилиэстибэтэ буоларын туьунан кэпсэтии.	Ийэ дойдубут биьиги ийэ дойдубут-- Арассыыйа.	ийэ дойду.торообут дойду.торообут сир. торообут тылбыт –саха тыла.	Быьаары.ийэ дойду,торообут дойду,торообут сир кьи олоьор суолтатын ойдуур,быьаарар.	2.09	
2		Биьиги торообут дойдубут-Саха сирэ	Торообут дойду,торообут сир		5.09	
3		Торообут сирим. торообут тылбыт	Ийэ тыл норуот баайа		6.09	
4		Бодоруьуу диэн тугуй? Оскуолаьа бодоруьуу	Бодоруьуу култуурата кьи олоьор суолтата	Быьаары.Бодоруьуу култуурата кьи олоьор суолтатын араас холобурдары туьанан быьааран кэпсиир	7.09	
5		Тас корун уонна бэрээдэк. Кэпсэтии сирэ	бодоруьууга тас корун суолтата.	ыйытыыны сопко биэрэргэ ,сана уллэстэргэ ,сыйилии кэпсииргэ эрчиллэр	8.09	
6		Сирэйи туттуу. Хамсаныы бэлиэтэ	Туттуу хаптыы суолтата	туттан хаптан бодоруьууну бэлиэтиир	9.09	
7		Истии. Санарыы	истии.санарыы суолтата	истии култууратын тутуьар.	12.09	
8		Суруйуу.Ааьыы	Суруйуу ааьыы суолтата	кэпсэтии сирин анал тылларын таба туьанарга эрчиллэр	13.09	
9		Анал бэлиэ	Суруйуу ааьыы суолтата	пааранан,болоьунэн биир сыаллаах уорэнэргэ,улэлииргэ эрчиллэр	14.09	
Ааьарга уонна суруйарга уерэнэбит Тыл туьунан бастакы ойдобул						

10	Тыл кийи култууратын быстыспат сорбото	Тыл уонна сана	«сайын»- хартынанан улэ	санарар сана тыллар ситимнэьиилэриттэн турарын билэр	15.09	
11	Торообут тыл норуот баайа	Тыл уонна биридимизт	куьунну обуруот астара.	истии,санарыы култууратын тутуьар	16.09	
12	Ким добордоох-ол дьоллоох	биридимизти ааттыыр тыллар	оскуола тээбириннэрэ	истибитин кэпсииргэ кыьаллар,хартыына ис хоьоонун кэпсиир	19.09	
13	Улэ уоруутэ	хайааьыны ааттыыр тыллар	дьиэ кыьллара	тыл болоьуттэн этиини араарар,бэриллибит тыллары тугу ааттыьлларын корон болоххо тумэр	20.09	
14	Ситиьии торуотэ	Биридимизт бэлиэтин ааттыыр тыллар	тыа кыьллара	этии тутулугар таххсыбыт албаьы булар.коннорор	21.09 22.09	
Дорьоон (14чаас)						
15	Оскуола –биьиги иккис дьизэбит	Кылгас.уьун аьабас дорьоон. Аа- буукуба	дорьоон.санарар санаба дорьоону уоскэтии.тыл хас дорьооннообун арааран истии	тыл дорьоонтон турарын ,дорьоон аьабас уонна бутэй дорьооннорго арахсарын билэр	23.09	
16		Ыьы дорьоон буукубата	кылгас.уьун аьабас дорьоонноор	тылга ханнык дорьоон иьиллэрин .хаста иьиллэрин чопчу этэр	26.09	
17		Оо,Оо дорьоонноор буукубалара	аьабас дорьоон наарданыыта	быьаарыы суолтатн дорьоону таба санарыы ойдобулун	27.09	
18		УУ,уу доьоонноор буукубалара	илин уонна кэлин аьабас дорьоонноор	аьабас дорьоон икки араастааьын быьаарар	28.09	
19	Ийэ –кунду кийи	Ии дорьоон буукубата		уьун аьабас дорьоон уонна дифтонг саха тылын торут аьабас дорьоонноор буолалларын билэр	29.09	
20		Ээ дорьоон буукубата		бутэй дорьоон уоскуур ньыматынан ньиргизэрдээх уонна ньиргизэрэ суох бутэй дорьооннорго арахсарын билэр	30.09	
21		Дорьоонноору тумуктуур уруок		тылы суьуоххэ араарар	3.10	
22	Торообут дойду	Сс – дорьоон буукубата	бутэй дорьоон.	аьабас дорьоон суьуобу	4.10	

				уоскэтэрин билэр		
23		Мм дорбоон буукубата	ньиргиздээх уонна ньиргизэрэ суох бүтэй дорбооннор	тылы суьуоххэ арааран дорбоонун састаабынан ырытар	5.10	
24	Туорт атахтаах доборум	Рр дорбоон буукубата	маарыннабар бүтэй дорбооннору арааран истии уонна таба санарыы	тылга аьабас уонна бүтэй дорбооннору арааран истэр	6.10	
25		Нн дорбоон буукубата	хоьуласпыт бүтэй дорбооннору арааран истии уонна таба санарыы	тылга хас биирдии дорбоону сопко санарар	7.10	
26	остуоруйа алыптаах дойдутугар	Лл дорбоон буукубата	дифтонг.	истибитин кэпсин кэпсииргэ хаиргэ айартыына ис хоьоонун кэпсииргэ эрчиллэр	10.10	
27		Бб дорбоон буукубата	та ба суруйуу санарыы	буукуба элеменнэрин утуктэн суруйар	11.10	
28	собулуур дьоруойум	Дорбооннору,буукубалары хатылыыр уруок		дорбооннору чуолкайдык таба санарарга кььаллар	12.10	
Буукубаар кэмэ						
29	Букубаар-бастакы уорэх кинигэтэ	Т, тт буукуба	буукуба.улахан.кыра буукубалар.аьабас дорбоону ьэлиэтиир буукубалар	дорбоону сурукка фишканан бэлиэтиир табыгаа суобун ,буукуба-дорбоон табыгастаах бэлиэтэ буоларын быьаарар	13.10	
30		К, кк буукуба	бүтэй дорбоону бэлиэтиир буукубалар	саха тылын хас биирдии дорбооно ханнык буукубанан бэлиэтэнэрин билэр	14.10	
31	Букубаар-кунду ойдобул	Х, хх буукуба	сахалыы сурук -бичик нуормата	уьун аьабас дорбоон,дифтонг .дь,нь.дорбоон нор икки буукубанан бэлиэтэнэллэрин билэр	17.10	
32		Ьа,Уо дифтонг	дифтонг. Таба санарыы уонна суруйуу	тылы суруйуу алгоритмын билэр	18.10	
33		Иэ,Уо дифтонг		этиини суруйуу алгоритмын билэр	19.10	
34		Л,лл буукуба	тыл этиллиитэ уонна суруллууга	бүтэй дорбоон хоьулаьыытын икки дорбоон бииргэ силлиьиннэри этиллиитин курдук билэр	20.10	
35		М,мм буукуба	сурук бэлиэтин быраабылалара	таба суруйуу уонна сурук бэлиэтин суолтатын быьаарар	21.10	

36	Сурук-бичик уоскээйнэ	Н,нн буукуба	этии	дорбоону таба истэн буукубатын сопко быьаарар	24.10	
37		Й буукуба	анал ааттар	буукубалары сопко ааттыыр	25.10	
38		П,пп буукуба	этии араастара	истэр дьон санаатын сэнээрэргэ ,сэргииргэ,учуоттуурга,ыйытыы ларга чопчу хорйдуурга эрчиллэр	26.10	
39		Эриэппэ	устуу		27.10	
40	айылба доботторо	Ч,чч буукуба	истэн устуу 2чиэппэр	туттуу-хаптыы бэлиэтин сопко туттарга уорэнэр	28.10	
41		Гг буукуба	аабыы		7.11	
42		5 буукуба	буукубалары холбоон суьуохтэри аабыы	кэпсэтии сахалыы угэстэрин куннээби олобор дьону кытта бодоруьууга туьанарга дьулуьар	8.11	
43		Куобах о5ото	суьуохтэри холбоон тылы табаарыы-аабыы ньыматын тугаа5а	аахпыт тизкиьигэр суолтатын билбэт тылы булар кэпсэтии кэнниттэн суолтатын булар ойдуур.быьаарар санарар санатыгар туттар	9.11	
44		Ь буукуба	аабыы тематиката	аа5ар матырыйаалы кытта сибээстээн судургу ос хобьоннору уонна таабырыннары билэр	10.11	
45		Эьэ	аабыы уоруйэхтэрэ		11.11	
46		Дд буукуба	тиэкиьи кытта улэ		14.11	
47		Дь буукуба	кылаас таьынан аабыы		15.11	
48		Кинигэ	этии араастара	истэр дьон санаатын сэнээрэргэ ,сэргииргэ,учуоттуурга,ыйытыы ларга чопчу хорйдуурга эрчиллэр	16.11	
49		С,СС буукуба	устуу		17.11	
50		Н,нн буукуба	истэн устуу	туттуу-хаптыы бэлиэтин сопко туттарга уорэнэр	18.11	
51	кэпсэтии сизэрэ	Нь,ньь буукуба	аабыы		21.11	
52		Шш буукуба	буукубалары холбоон	кэпсэтии сахалыы угэстэрин	22.11	

			суюохтэри аабыы	куннээби олобор дьону кытта бодоруууга туьанарга дьулуьар		
53		Вв буукуба	суюохтэри холбоон тылы табаарыы-аабыы ньыматын тутааба	аахпыт тизкиьигэр суолтатын билбэт тылы булар кэпсэтии кэнниттэн суолтатын булар ойдуур.быаарар санарар санатыгар туттар	23.11	
54		Яя буукуба	аабыы тематиката	аабар матырыйаалы кытта сибээстээн судургу ос хобьоннору уонна таабырыннары билэр	24.11	
55		Юю буукуба	аабыы уоруйэхтэрэ		25.11	
56		Ее буукуба	тиэкиьи кытта улэ		28.11	
57		Ее буукуба			29.11	
58	дьону-сэргэни кытта бииргэ улэлээьин	Зз буукуба	нууччалыыттан киирбит буукубалары таба аабыы суруйуу		30.11	
59		Жж буукуба	нууччалыы суруллар тыллар суолталарын сопко ойдообун уорэтии		1.12	
60		Фф буукуба	тиэкис ис хобьонун таба ойдообун кэпсээьин		2.12	
61		ь бэлиэ	ь ,ь бэлиэни таба туьаныы аабыы суруйуу		5.12	
62		Ь бэлиэ			6.12	
63		Цц буукуба			7.12	
64		Цц буукуба			8.12	
Буукубаар кэннинээби кэм						
65		Буукубалары дорбоон араастарынан наардааьын	Буукубалары дорбоон араастарынан наардааьын	буукубалары дорбоон араастарынан наардыыр.сахалыы алпаабыкка буукубалар миэстэлэрин билэр	9.12	
66		Добордоьуу тойуга	сахалыы алпаабыт		12.12	
67		Бээчэ бэргэьэтэ	тургэнник аабыы ньымалара		13.12	
68	айылба харыстабыла	Мэник мунур		сахалыы алпаабыт бэрээдэгин билэр	14.12	
69		Хабыйахаан			15.12	
70		Тиин уонна куобах			16.12	
71		чааскы			19.12	

72		ат сууруутэ			20.12	
73		телефон			21.12	
74		куйаарга котуу			22.12	
75	уус –уран айымньы кэрэтэ	Максим Кирович Аммосов			23.12	
76		П латон Алексеевич Ойуунускай			26.12	
77		буукубаар,бырабаай!			27.12	
3 чиеппэр тиэкис						
78		тиэкис диэн тугуй?	тиэкис тиэмэтэ	тиэмэттэн туораабын баар тубэлтэтин булар	9.01	
79		Тиэкис тутула	тиэмни арыйы уонна тиэмэттэн туораабын		10.01	
80		Сахам тыла- ийэм кунду бэлэ5э	киириитэ.сурун чааба,тумугэ	тиэкис сурун чаастарын булар	11.01	
81		Аабар ыал		бэриллибит этиилэри саабылаан тиэкис онорор	16.01	
82		Кинигэ эгэлгэтэ			17.01	
83		Хатылаабын		бэриллибит этиилэри саабылаан,албаа суох устан тэттик тиэкис табаарар	18.01	
84		Ситиьибин бэрэбиэркэлэнэбин			23.01	
Этии						
85	саха ороспуубулукэтэ- дьокуускай	Этии диэн тугуй?	Этии ойдобулэ	бэриллибит тылтан суолтатынан дьуорэлэбэр угэбин тутуван,араас тыл ситимин уоскэтэр	25.01	
86		Этии арааба	этии тутула	тыл ситимиттэн этии араабын толкуйдуур	30.01	
87	саха сирин улуустара уонна куораттара	Тэнийбит уонна тэнийбэтэх этии	тубаан уонна кэпсиирэ	этиини истэн тиибин быбаарар	31.01	
88	саха сирин айылбатын кэрэтэ	Этиигэ тыл бэрээдэгэ	этии ттибэ.интонацията	этии араас тиибин интонациятын тутуван санарарга эрчиллэр	1.02	
89	саха сирин которо	Олунньу 13 кунэ-Саха		истибит этиитигэр тиибиттэн	6.02	

	суурэрэ	ороспуубулукэтигэр торообут тыл кунэ		корон сурук бэлиэтин таба туруорарга эрчиллэр		
90	айылба доботторо	Олунньу 21 кунэ=Аан дойдуга торообут тыл кунэ		тыл ситимин уонна этии ойдобулун бэйэтин тылынан быһаарар	7.02	
Диалог						
91	кэпсэтии сизэрэ	Диалог	диалог ойдобулэ,интонация суолтата	диалог баар тубэлтэтигэр интонацияны таба туруоран ааһар	8.02	
92		Ситиьиибин бэрэбиэркэлэнэбин	диалогка сурук бэлиэтин туруоруу (каникул- 13.02- 19.02)	диалогка сурук бэлиэтин таба туруорарга эрчиллэр	20.02	
Тыл.Лексика						
93	Торообут дойдум айылбата	Тыл этиллиитэ уонна суолтата диэн тугуй?	Норуот тылын туьунан уопсай ойдобул	саха сирин айылбатын уонна култууратын араас костуутун бэлиэтиир	21.02	
94	Торообут тыл баайын,кэрэтин араас омук бэргэн этиитэ,хобооно	Тыл баайа диэн тугуй?	сана тыллар.эргэрбит тыллар	бэйэтин сахалыы санатын торообут тыл уйэлээх угэьигэр тирэбирэн саха тылын литературнай нуорматын толорон тутуьан чуолкайдык санарарга кыьаллар	22.02	
95	Торообут тыл омугу сомоболуур куус	Торут уонна кириии тыллар	торут уонна кириии тыллар	хобоон.кэпсээн,норуот тылынан уус уран айымньыта,сонун информ ,лыы сана интонациятын .торут дорьоон этиллиитин ис хобоонун арыйан тутуьан ааһарга эрчиллэр	27.02	
96	торообут тылбыт кэрэтэ –олонхо тылыгар	Ыал абата	тыл лексическэй суолтата	торут уонна кириии тыллар таба суруллууларын уратытын болбойор,таба суруйарга эрчиллэр	28.02	
97		Ситиьиибин бэрэбиэркэлэнэбин	хомуур суолталаах тыллар	бэриллитбит этиилэри сааьылаан тиэкис онорор	1.03	
Сатабыллары сайыннары						
98	сахалыы ааттар	Мин аатым суолтата	аат суолтатын булар информацияны булуу	бэриллитбит этиилэри сааьылаан,албаьа суох устан тэттик тиэкис таьаарар	6.03	

99		Дьиэтээби бырайыак			13.03	
Айар бырайыак						
100		Хартынанан тылы сайыннары	тылы сайыннары	бэриллибит тылтан суолтатынан дьуорэлээр угэин тутуьан, араас тыл ситимин уоскэтэр	14.03	
101		«КОНУЛ АЙЫЫ» ТЕХНОЛОГИЯТА		тыл ситимиттэн этии арааьын толкуйдуур	15.03	
102		хобоон айыы		этиини истэн тиибин быьаарар	20.03	
103		кэпсээн айыы			21.03	
104		презентация			22.03	
4чиэппэр						
105	сана чаастара	предмети ааттыыр тыл дьиктитэ	предмети ааттыыр тыллары ойдотуу	сана чаастарынан саха торут дьарыгар туттуллар тыл болобун сопко ситэрэр, ааттыыр, суолталарыгар соп тубэьиннэрэн этии толкуйдуур	3.04	
106		предмет бологун ааттыыр тыл	предмети бологунэн арааран уорэтии	бэйэтин сахалыы санатын торообут тыл уйэлээх угэьигэр тирэбирэн ,саха тылын литературнай нуорматын тутуьан сопко санарага кььаллар	4.04	
107		предмети ааттыыр тыл ьйытыыта	предмети ааттыыр тыл ьйытыытын сопко туруоруу	уус уран тизкистэри айымньы ис хобоонун арыян ,сахалыы сана интонациятын ,торут дорбоон этиллиитин тутуьан аабарга эрчиллэр	4.04	
108		хайааьын уонна тыл	хайааьыны кордорор тыллары ойдотуу	торут уонна кирири тыллар таба суруллууларын уратытын болбойор таба суруйарга эрчиллэр	5.04	
109		хайааьыны ааттыыр тыл ьйытыыта	хайааьыны ааттыыр тыл ьйытыытын сопко туруоруу	тылы састааьынан ьрытар	10.04	
110	саха норуотун торут дьарыга	Предмет бэлиэтин ааттыыр тыл	тыллары сурун бэлиэлэрин болохтообун	тылы грамматическай халыыптарынан болохтуур	11.04	
111		Предмет ахсаанын ааттыыр тыл	ахсаан аат	ьйыты халыыбыгар ,тылы уларытар уонна уоскэтэр	12.04	

				сыбыарыылар халыыптарыгар соп тубэиннэрэн тыл арааыын уоскэтэр.уларытар		
112		Предмет ахсаанын ааттыыр тыл ыйытыыта	ааттар (аат тыл,ахсаан аат, солбуйар аат,дабааыын аат)	тыл ахсаанынан киэпкэ киллэрэн кордорор	17.04	
113	норуот тылынан уус уран айымныытын тэттик жанрдарыгар уонна олонхобо айылбаны ,торут дьарыгы ойуулуур кэрчиктэр	Хатылааыын	Тус туохтуур	сахалыы тылы суруйарга тахсыбыт албааы булан коннорор	18.04	
114		Ситиыибин бэрэбиэркэлэнэбин	сана чааыын ойдобулэ сана чааыын болобо	олонхоттон быа тардыны .уус уран тиэкистэри обо аабыытын истэн,айымныы ис хобоонун .тылын оун сэргэ сахалыы сана интонациятын ,тэтимин,дорбоонун болбойор	19.04	
115		Сыллаабы хатылааыын			24.04	
116		Дбыл кэмнэрэ			25.04	
117		нэдиэлэ куннэрэ			26.04	
118		Мин суруйАРГА уорЭНним			1.05	
119		КыраыабАйдык суруйуу куонкуруба			2.0.5	
Айар бырайыак						
120		Хартыынанан тылы сайыннарыы			3.05	
121		Хобоон айыы			8.05	
122		Кэпсээн айыы			10.05	
123		Остуоруйа айыы			15.05	
124		Хатылыыр уруок			.16.05	
125		хатылыыр уруок			17.05	
126		«Конул айыы куонуруба»			22.05	
127		презентация			23.05	
128		тумук уруок			24.05	